

RETTENS DOM (Tredje Afdeling)

8. maj 2003*

I sag T-82/01,

VOF Josanne, Papendrecht (Nederlandene),

Pieter van Wijnen, Papendrecht,

Adrianus Jacobus van Wijnen, Papendrecht,

Anigje Veen, Meerkerk (Nederlandene),

ved advocaaten J. van Dam og Y. Ooykaas,

sagsøgere,

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved H. van Vliet og W. Wils, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt,

* Processprog: nederlandsk.

angående en påstand om annullation af Kommissionens beslutning SG(2001) D/286100 af 9. februar 2001, hvorved den afslog sagsøgernes ansøgning om at udelukke fartøjet »Josanne« fra anvendelsesområdet for Rådets forordning (EF) nr. 718/1999 af 29. marts 1999 om en kapacitetspolitik for Fællesskabets indlandsflåder til fremme af vandvejstransporten (EFT L 90, s. 1),

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS
(Tredje Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, K. Lenaerts, og dommerne J. Azizi og M. Jaeger,
justitssekretær: fuldmægtig J. Plingers,

på grundlag af den skriftlige forhandling og retsmødet den 18. september 2002 samt genåbning af den mundtlige forhandling den 30. januar 2003,

afsagt følgende

Dom

Relevante retsfor skrifter

- 1 Rådets forordning (EF) nr. 718/1999 af 29. marts 1999 om en kapacitetspolitik for Fællesskabets indlandsflåder til fremme af vandvejstransporten (EFT L 90,

s. 1) har til formål at reducere tonnageoverkapaciteten, som findes i alle sektorer af markedet for transport ad sejlbare vandveje. Med dette formål for øje indføres en ophugningsforanstaltning for fartøjer, som samordnes på fællesskabsplan, samt ledsageforanstaltninger. Forordning nr. 718/1999 er en fortsættelse af de foranstaltninger, som er iværksat efter vedtagelsen af Rådets forordning (EØF) nr. 1101/89 af 27. april 1989 om strukturel sanering inden for indlandsskibsfarten (EFT L 116, s. 25).

2 Artikel 1, stk. 1, i forordning nr. 718/1999 bestemmer, at »i denne forordning fastsættes en kapacitetspolitik for Fællesskabets indlandsflåder; denne politik gælder for fartøjer til indlandsskibsfart, der anvendes til godstransport mellem to eller flere punkter på de indre vandveje i medlemsstaterne«.

3 Artikel 2, stk. 1, første afsnit, i forordning nr. 718/1999 bestemmer, at denne forordning »finder anvendelse på fragtskibe og skubbebåde, som udfører transport for fremmed eller egen regning, som er registreret i en medlemsstat, eller som ikke er registreret, men drives af en virksomhed, der er etableret i en medlemsstat«. Artikel 2, stk. 2, i forordning nr. 718/1999 indeholder en fortegnelse over fartøjer og andet materiel, som ikke er »omfattet af denne forordning«, herunder bl.a. i artikel 2, stk. 2, litra g), i forordning nr. 718/1999 »materiel til slamsugning, som f.eks. mudderpramme og pontoner, samt flydemateriel for anlægsvirksomheder, for så vidt dette materiel ikke benyttes til transport, jf. artikel 1«.

4 Artikel 4, stk. 1, i forordning nr. 718/1999 bestemmer i det væsentlige, at idriftsættelse af fartøjer, der er omfattet af denne forordning, og som er

nybyggede, er betinget af ('gammelt for nyt'-reglen), at fartøjets ejer enten uden at modtage ophugningspræmie ophugger en lastetonnage eller indbetaler et særbidrag til den fond, som det nye fartøj henhører under.

- 5 Artikel 4, stk. 6, i forordning nr. 718/1999 bestemmer: »Kommissionen kan efter at have rådført sig med medlemsstaterne og de repræsentative organisationer for indlandsskibsfarten på fællesskabsplan udelukke specialiserede fartøjer fra stk. 1's anvendelsesområde.« Endvidere præciseres det, at »[s]pecialiserede fartøjer skal være specielt og teknisk konstrueret til transport af én bestemt varetype, og skal være teknisk uegnede til transport af andre varer; det skal være teknisk umuligt at transportere denne særlige varetype med fartøjer, der ikke er udstyret med særlige tekniske anordninger, og deres ejere skal skriftligt erklære, at ingen andre varer vil blive transporteret med deres fartøjer, så længe 'gammelt for nyt'-reglen gælder«.

Sagens faktiske omstændigheder

- 6 Sagsøgerne, selskabet VOF Josanne og dets selskabsdeltagere, driver skibsfart ad indre vandveje og slamsugningsvirksomhed.
- 7 Den 27. juni 2000 indgav de en ansøgning til Kommissionen om udelukkelse af et nybygget fartøj ved navn *Josanne* (herefter »ansøgningen om udelukkelse«) med henblik på at blive fritaget for indbetalingen af nævnte særbidrag.
- 8 Sagsøgerne har i deres ansøgning om udelukkelse oplyst, at fartøjet var en »mudderpram med slæbetov«, som hovedsagelig skulle anvendes til »slamsug-

ning, udvinding af sand på selve fartøjet og i beholdere, der er fastgjort på langsiden, transport af dette materiel og vedligeholdelse af bunde og vandveje«. De har endvidere understreget, at der er tale om et specialiseret fartøj, som er forsynet med en anordning til udsugning og slamsugning samt forarbejdning af sand og grus fra bunden. Sagsøgerne konkluderede på baggrund heraf, at »som følge af den komplekse konstruktion og lastrummets begrænsede højde var fartøjet ud fra et teknisk og økonomisk synspunkt ikke egnet til transport af andre varer end de ovennævnte [sand og grus], medmindre der blev foretaget radikale ændringer i fartøjets konstruktion og udstyr«. De tilføjede endelig, at de var klar over, at »såfremt fartøjet skulle ændres radikalt og senere anvendes til andre formål end de nævnte, [ville de] være forpligtet til at følge bestemmelserne om 'gammelt for nyt'«.

- 9 I et bilag til deres ansøgning om udelukkelse vedlagde sagsøgerne bl.a. en kopi af et kontraktudkast mellem dem og Hevoo BV, et handels- og transportselskab. Kontraktudkastet er dateret den 30. juni 2000 og er kun påført en underskrift fra repræsentanten for Hevoo BV (herefter »kontraktudkastet med Hevoo«). Det fremgår heraf, at »[sagsøgerne] i løbet af perioden fra 2000 til og med 2005 med motorskibet 'Josanne' skal udføre transport af påfyldningssand, påfyldningsjord, forurenede jord og forurenede slam fra slamsugning samt andre eventuelle udsugnings- og slamsugningsarbejder, for handels- og transportselskabet Hevoo BV's regning, fra forskellige udvindingspladser til forskellige bestemmelsessteder i Europa i henhold til gældende tariffer«.
- 10 Ved skrivelse af 1. september 2000 henlede Kommissionens tjenestegrene sagsøgernes opmærksomhed på betingelserne i forordning nr. 718/1999 for, at udelukkelse kan meddeles. De har navnlig fremhævet den omstændighed, at i medfør af artikel 2, stk. 2, litra g), i forordning nr. 718/1999 er udelukkelse af materiel til slamsugning fra denne forordnings anvendelsesområde betinget af, at det pågældende materiel »ikke benyttes til transport, jf. artikel 1 [i denne forordning]«. De sluttede på den baggrund, at »[m]ed forbehold af resultatet af den igangværende undersøgelse frem[gik] det af de fremsendte [...] dokumenter, at 'Josanne' ikke umiddelbart syn[tes] at opfylde de ovennævnte betingelser«.

Endelig har de anført, at den fortegnelse, der er nævnt i ansøgningen om udelukkelse, ikke var at finde blandt de fremsendte sagsakter.

- 11 For at afhjælpe denne undladelse fremsendte sagsøgerne den 19. september 2000 en kopi af konstruktionsplanerne for *Josanne* til Kommissionens tjenestegrene.
- 12 Ved skrivelse af 29. september 2000, adresseret til sagsøgerne, oplyste Kommissionens tjenestegrene, at disse planer allerede var fremsendt som bilag til ansøgningen om udelukkelse.
- 13 Den 16. oktober 2000 forelagde Kommissionen i medfør af artikel 4, stk. 6, i forordning nr. 718/1999 »Den Sagkyndige Gruppe vedrørende Kapacitetspolitik og Fremmeindsats for EF-flåderne« (herefter »den sagkyndige gruppe«) ansøgningen om udelukkelse, idet den tilsendte gruppen et sammendrag af ansøgningen. Det fremgår af redegørelsen fra den sagkyndige gruppes møde den 20. november 2000, at gruppen udtalte sig imod en udelukkelse af *Josanne*.
- 14 Ved skrivelse af 9. februar 2001 (herefter »den anfægtede beslutning«) meddelte Kommissionen sagsøgerne afslag på den ansøgte udelukkelse.
- 15 Kommissionen henviste i sin beslutning til, at *Josanne* på grundlag af de oplysninger, som sagsøgerne har fremsendt, ikke kunne betragtes som materiel til

slamsugning i henhold til artikel 2, stk. 2, litra g), i forordning nr. 718/1999, eftersom den ifølge kontraktudkastet med Hevoo, ud over eventuelle udsugnings- og slamsugningsarbejder, også skulle udføre transport af påfyldningssand, påfyldningsjord, forurenede jord og forurenede slam fra slamsugning. Kommissionen var endvidere af den opfattelse, at *Josanne* ikke opfyldte kriterierne i artikel 4, stk. 6, i forordning nr. 718/1999 for udelukkelse af specialiserede fartøjer, henset til dens kapacitet til at »[...] transportere forskellige varettyper«, idet »dens idriftsættelse bidrag[er] til forøgelse af flådekapaciteten«. Kommissionen har tilføjet, at den sagkyndige gruppe også havde udtalt sig imod udelukkelsen.

Retsforhandlinger og parternes anbringender

- 16 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 6. april 2001 har sagsøgerne anlagt denne sag.
- 17 På grundlag af den refererende dommers rapport har Retten (Tredje Afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling. Retten har den 15. juli 2002 som en foranstaltning med henblik på sagens tilrettelæggelse anmodet parterne om at besvare en række spørgsmål og fremlægge dokumenter. Parterne har efterkommet disse anmodninger.
- 18 I retsmødet den 18. september 2002 har parterne først afgivet mundtlige indlæg og besvaret spørgsmål fra Retten. Under retsmødet fremlagde sagsøgerne og Kommissionen visse dokumenter. Retten besluttede midlertidigt at tilføre disse dokumenter til sagsakterne, idet den forbeholdt sig ret til senere at træffe endelig afgørelse herom. Retten anmodede endvidere Kommissionen om at fremlægge kopier af beslutninger samt tilhørende dokumenter vedrørende ansøgninger om

udelukkelse af mudderpramme, truffet i årene før den anfægtede beslutning blev truffet. Kommissionen efterkom denne anmodning, og sagsøgerne afgav deres bemærkninger til de pågældende dokumenter, idet de i denne forbindelse gjorde to nye anbringender gældende. Under disse omstændigheder besluttede Retten ved kendelse af 13. december 2002 i medfør af procesreglementets artikel 62 at indlede den mundtlige forhandling og stillede Kommissionen en række skriftlige spørgsmål vedrørende de pågældende dokumenter. Parterne har afgivet mundtlige indlæg og besvaret spørgsmål fra Retten vedrørende de to nye anbringender under det andet retsmøde den 30. januar 2003, hvori Kommissionen fremlagde visse dokumenter.

19 Sagsøgerne har nedlagt følgende påstande:

— Den anfægtede beslutning annulleres.

— Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

20 Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

— Frifindelse.

— Sagsøgerne tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Retlige bemærkninger

- 21 Sagsøgerne har i deres stævning gjort tre anbringender gældende. Principalt har de anført, at den anfægtede beslutning tilsidesætter artikel 2, stk. 2, litra g), i forordning nr. 718/1999. Subsidiært har de gjort gældende, at denne beslutning er truffet i strid med artikel 4, stk. 6, i forordning nr. 718/1999, idet Kommissionen dels ikke anser fartøjet *Josanne* for at være et specialiseret fartøj i denne bestemmelses forstand, dels ikke på behørig vis har hørt medlemsstaterne og de repræsentative organisationer for indlandsskibsfarten på fællesskabsplan.
- 22 I deres indlæg vedrørende de dokumenter, som Kommissionen fremlagde efter anmodning fra Retten, har sagsøgerne gjort to nye anbringender gældende om tilsidesættelse af princippet om forbud mod forskelsbehandling og af kontradiktionsprincippet.

Anbringendet om tilsidesættelse af artikel 2, stk. 2, litra g), i forordning nr. 718/1999

Parternes argumenter

- 23 Sagsøgerne har anført, at Kommissionen har tilsidesat artikel 2, stk. 2, litra g), i forordning nr. 718/1999, idet den i den anfægtede beslutning har antaget, at *Josanne*, ud over slamsugningsvirksomhed, også udførte godstransport, jf. artikel 1 [i forordning nr. 718/1999].

- 24 Efter sagsøgernes opfattelse påhviler det i henhold til artikel 2, stk. 2, litra g), i forordning nr. 718/1999 Kommissionen — og ikke ansøgerne om udelukkelse — at godtgøre, at en mudderpram er omfattet af forordningen, fordi den benyttes til godstransport i samme forordnings artikel 1's forstand. Kommissionen har ikke i denne henseende lovligt kunnet udlede af ansøgningen om udelukkelse og de tilhørende bilag, at *Josanne* blev benyttet til godstransport i denne bestemmelses forstand.
- 25 Sagsøgerne har for det første henvist til en sagkyndig rapport af 3. april 2001, som var vedlagt stævningen.
- 26 Endvidere har de i modsætning til, hvad Kommissionen har anført i den anfægtede beslutning, gjort gældende, at det ikke fremgår af kontraktudkastet med Hevoo — som de i øvrigt aldrig har underskrevet — at *Josanne* skulle benyttes til transport, jf. artikel 1 i forordning nr. 718/1999. Den omstændighed, at det i udkastet er nævnt, at *Josanne* skal indsættes på forskellige steder i Europa, indebærer heller ikke, at fartøjet skal transportere sand og jord i hele Europa.
- 27 I denne forbindelse har sagsøgerne henvist til, at det er en nødvendig følge af slamsugningsarbejdet, at affaldet herfra transporteres af samme fartøj fra udvindingsstedet til det sted, hvor det skal losses. De har understreget, at en mudderpram »sædvanligvis« ikke udfører anden transport end transport til losning. Efter sagsøgernes opfattelse har denne type transport en helt anden karakter end »transport, jf. artikel 1 [i forordning nr. 718/1999]«, som omhandlet i samme forordnings artikel 2, stk. 2, litra g). Transport af affald fra slamsugning med mudderpramme udgør et helt andet marked end forretningsmæssig transport, dvs. end »transport, jf. artikel 1 [i forordning nr. 718/1999]«, til hvilken der almindeligvis anvendes overdækkede pramme og ikke mudderpramme som *Josanne*.

- 28 Sagsøgerne har heraf udledt, at *Josanne* ikke forøger den nuværende kapacitet på markedet for transport af sand og jord ad indre vandveje. Ved slamsugning skaber *Josanne* derimod en last, der kan transporteres med overdækkede pramme, og udvider således udbuddet på dette marked. Sagsøgerne har endvidere bestridt, at meddelelse af den ansøgte udelukkelse for *Josanne* giver dem en fordel i forhold til deres konkurrenter. De har i denne forbindelse atter erklæret, at forretningsmæssig godstransport, såsom transport af sand og jord, sædvanligvis udføres af overdækkede pramme. På grund af *Josannes* specialiserede karakter og følgelig de høje omkostninger i forbindelse med dens konstruktion (som overstiger de 500 000 EUR for en overdækket pram) er det ud fra et forretningsmæssigt synspunkt overhovedet ikke muligt at udføre en sådan transport med *Josanne*.
- 29 Som svar på et skriftligt spørgsmål fra Retten har sagsøgerne i øvrigt henvist til, at *Josanne* er specialiseret til kun at udføre slamsugningsvirksomhed, hvilket også fremgår af dokumentet med overskriften »Fortegnelse over specifikke egenskaber ved anordninger til slamsugning, lastning og losning« (herefter »fortegnelse over egenskaber«), som de har fremsendt til Kommissionen med deres ansøgning om udelukkelse, men ikke beholdt nogen kopi af.
- 30 Kommissionen er af den opfattelse, at artikel 2, stk. 2, litra g), i forordning nr. 718/1999 udgør en undtagelse fra den almindeligt gældende ordning, der er indført ved forordningen, hvorfor den skal fortolkes strengt i betragtning af formålene med forordningen. Kommissionen har endvidere anført, at det påhviler ansøgerne om udelukkelse at godtgøre, at alle de fastsatte betingelser for at anvende den pågældende undtagelse er opfyldt. Med henvisning til ansøgningen om udelukkelse og til kontraktudkastet med Hevoo har Kommissionen gjort gældende, at sagsøgerne i det foreliggende tilfælde ikke har ført bevis herfor, hvorfor den ikke kunne meddele dem den ansøgte udelukkelse. Med henvisning til korrespondancen mellem Kommissionen og sagsøgerne har Kommissionen endvidere bestridt, at den har modtaget en fortegnelse over egenskaber under den administrative procedure.

Rettens bemærkninger

- 31 Ifølge artikel 2, stk. 2, litra g), i forordning nr. 718/1999 er »materiel til slamsugning, som f.eks. mudderpramme og pontoner, samt flydemateriel for anlægsvirksomheder, for så vidt dette materiel ikke benyttes til transport, jf. artikel 1«, ikke omfattet af denne forordning. Begrebet »godstransport« er defineret i forordningens artikel 1, som transport »mellem to eller flere punkter på de indre vandveje i medlemsstaterne«.
- 32 I den anfægtede beslutning har Kommissionen ikke bestridt, at *Josanne* udgør »materiel til slamsugning« i denne bestemmelses forstand. Kommissionen har derimod gjort gældende, sagsøgerne ikke har godtgjort, at *Josanne* ikke blev benyttet til »transport, jf. artikel 1 [i forordning nr. 718/1999]«.
- 33 Indledningsvis bemærkes, således som Kommissionen har understreget, at artikel 2, stk. 2, litra g), i forordning nr. 718/1999 udgør en undtagelse fra den almindeligt gældende ordning, der er indført ved forordning nr. 718/1999, hvorfor den skal fortolkes strengt i betragtning af formålene med forordning nr. 718/1999 (Rettens dom af 1.10.1998, sag T-155/97, *Natural van Dam og Danser Container Line mod Kommissionen*, Sml. II, s. 3921, præmis 31). Det er desuden med rette, at Kommissionen har anført, at det påhviler ansøgerne om udelukkelse i henhold til forordning nr. 718/1999 at godtgøre, at alle de fastsatte betingelser for at meddele denne undtagelse er opfyldt (Rettens dom af 1.2.2000, sag T-63/98, *Transpo Maastricht og Ooms mod Kommissionen*, Sml. II, s. 135, præmis 62).
- 34 Det bemærkes endvidere, at lovligheden af en fællesskabsretsakt skal bedømmes efter de foreliggende omstændigheder på det tidspunkt, da retsakten blev udstedt (dommen i sagen *Transpo Maastricht og Ooms mod Kommissionen*, præmis 55).

Der kan derfor ikke ved vurderingen af lovligheden af den anfægtede beslutning tages hensyn til den sagkyndige udtalelse af 3. april 2001, som sagsøgerne har fremlagt for Retten, og som først blev udarbejdet, efter at den anfægtede beslutning var truffet. Hvad angår fortegnelsen over egenskaber, som Kommissionen har bestridt at den har modtaget, og hvoraf sagsøgerne ikke har beholdt nogen kopi, bemærkes, at dette dokument er nævnt i bilagsfortegnelsen til ansøgningen om udelukkelse. Det fremgår imidlertid klart af den korrespondance mellem sagsøgerne og Kommissionen, som Kommissionen har fremlagt for Retten, at denne fortegnelse ikke forefindes blandt de dokumenter, der var vedlagt ansøgningen om udelukkelse. Sagsøgerne kan således ikke med føje påberåbe sig dette dokument for at godtgøre, at *Josanne* ikke kan anvendes til godstransport.

35 Herefter bør det undersøges, om Kommissionen har anlagt en urigtig vurdering, idet den på grundlag af de oplysninger, som sagsøgerne har afgivet i forbindelse med deres ansøgning om udelukkelse, har fastslået, at sagsøgerne ikke har godtgjort, at *Josanne* ikke blev benyttet til »transport, jf. artikel 1 [i forordning nr. 718/1999]«.

36 Det må fastslås, at sagsøgerne i deres ansøgning om udelukkelse selv har oplyst Kommissionen om, at de drev skibsfart ad indre vandveje samt slamsugningsvirksomhed, og at *Josanne* skulle anvendes til »slamsugning, udvinding af sand på selve fartøjet og i beholdere, fastgjort på langsiden, transport af dette materiel og vedligeholdelse af bunde og vandveje«. De har endvidere oplyst i denne ansøgning, at fartøjet var en »multifunktionel motor«, bl.a. forsynet med »anordninger til forskellige former for forarbejdning af sand og grus«, idet de konkluderede, at »fartøjet ud fra et teknisk og økonomisk synspunkt ikke [var] egnet til transport af andre varer end de ovennævnte, medmindre der blev foretaget radikale ændringer i fartøjets konstruktion og udstyr«. I fartøjets konstruktionsplan, som sagsøgerne fremsendte til Kommissionen sammen med ansøgningen om udelukkelse, var udtrykket »Beunschip« (motordrevet pram) anvendt med henblik på at beskrive *Josanne*. Under retsmødet den 30. januar 2003 har Kommissionen understreget — uden at blive modsagt — at anvendelsen af dette udtryk ikke udelukkede, at fartøjet kunne anvendes til forretningsmæssig transport.

- 37 Det fremgår endvidere af kontraktudkastet med Hevoo, der er vedlagt som bilag til ansøgningen om udelukkelse, at selskabet Hevoo BV er et »transportelskab for byggematerialer til vandveje, veje og infrastruktur i beton« [»Handel in vervoer van materialen t.b.v. water-, wegen- en betonbouw«]. I henhold til kontraktudkastet skulle sagsøgerne »i løbet af perioden fra 2000 til og med 2005 med motorskibet 'Josanne' udføre transport af påfyldningssand, påfyldningsjord, forurenede jord og forurenede slam fra slamsugning samt andre eventuelle udsugnings- og slamsugningsarbejder, for handels- og transportelskabet Hevoo BV's regning, fra forskellige udvindingspladser til forskellige bestemmelsessteder i Europa i henhold til gældende tariffer«. Endelig præciseredes det, at selskabet Hevoo BV skulle organisere »lastning og losning af fartøjet«.
- 38 Heraf følger, at selv om sagsøgerne i deres ansøgning om udelukkelse har bekræftet, at *Josanne* hovedsageligt skulle anvendes til slamsugningsvirksomhed, er der ikke desto mindre flere elementer i nævnte ansøgning samt i fartøjets konstruktionsplan og i vedlagte kontraktudkast med Hevoo, der indicerede, at dette fartøj — ud over slamsugningsvirksomhed — også kunne og skulle anvendes til godstransport.
- 39 Under retsmødet den 18. september 2002 har sagsøgerne i øvrigt medgivet, at disse forskellige elementer kunne give anledning til usikkerhed, eftersom det heraf kunne udledes, at der forekom transport over lange distancer.
- 40 Det er først under den retslige procedure, at sagsøgerne i det væsentlige har fremført, at de transportaktiviteter, som var omhandlet i ansøgningen om udelukkelse og i kontraktudkastet med Hevoo, var begrænset til transport af affald fra slamsugning og skulle betragtes som en nødvendig følge af slamsugningsvirksomhed. Kommissionen har ikke bestridt, at transport af affald fra slamsugning kan betragtes som en nødvendig følge af slamsugningsvirksomhed, såfremt transporten klart og tydeligt er begrænset til, hvad der er nødvendigt for at gennemføre den pågældende virksomhed. Som Kommissionen imidlertid med rette har fremhævet, har sagsøgerne på ingen måde i forbindelse med deres

ansøgning om udelukkelse specificeret arten eller omfanget af den påtænkte transportvirksomhed for *Josanne*. Derimod kunne Kommissionen på grundlag af sagsøgernes oplysninger i deres ansøgning om udelukkelse med rimelighed fastslå, at *Josanne* — ud over slamsugningsvirksomhed — kunne og skulle gennemføre transport, jf. artikel 1 i forordning nr. 718/1999, dvs. godstransport mellem to eller flere punkter på de indre vandveje i medlemsstaterne.

41 Henset til, at artikel 2, stk. 2, litra g), i forordning nr. 718/1999 skal fortolkes strengt i lyset af nævnte forordnings formål, som er gengivet i første betragtning til forordningen, nemlig at nedbringe indlandsflådernes overkapacitet, har sagsøgerne ikke godtgjort, at Kommissionen har anlagt en urigtig vurdering ved at fastslå, at *Josanne* — ud over slamsugningsvirksomhed — også blev benyttet til godstransport i artikel 1's forstand, og at undtagelsesbestemmelsen, som sagsøgerne påstod de var omfattet af, derfor ikke kunne finde anvendelse på dem.

42 Dette anbringende kan derfor ikke tages til følge.

Anbringendet om tilsidesættelse af artikel 4, stk. 6, i forordning nr. 718/1999, idet Kommissionen ikke anser fartøjet Josanne for at være et specialiseret fartøj

Sagsøgernes argumenter

43 Sagsøgerne har gjort gældende, at Kommissionen har tilsidesat artikel 4, stk. 6, i forordning nr. 718/1999, idet Kommissionen i den anfægtede beslutning har antaget, at *Josanne* kunne transportere forskellige varettyper og derfor ikke var et specialiseret fartøj i denne bestemmelses forstand.

- 44 Ifølge sagsøgerne fremgår det for det første af de sagsakter, som blev forelagt Kommissionen, at *Josanne* er et fartøj, som specielt og teknisk er konstrueret til transport af én varetype, nemlig affald fra slamsugning (eller forurenede slam fra slamsugning). Den omstændighed, at det af forskellige dokumenter i sagen fremgår, at *Josanne* bl.a. skal transportere sand eller jord til påfyldning, berører ikke denne konklusion. Det er nemlig kun under hensyn til den senere anvendelse af affaldet fra slamsugningen, at der anvendes forskellige udtryk i disse dokumenter. Efter sagsøgernes opfattelse er der i alle tilfælde tale om én »varetype« i henhold til artikel 4, stk. 6, i forordning nr. 718/1999, nemlig materialer, som udvindes ved slamsugning. De har bekræftet, at *Josanne* såvel teknisk som økonomisk var uegnet til transport af andre varettyper.
- 45 For det andet har sagsøgerne gjort gældende, at *Josanne* ikke er en konkurrent til fartøjer, der er konstrueret til varetransport, og som ikke er udstyret med særlige tekniske anordninger, jf. artikel 4, stk. 6, i forordning nr. 718/1999, da affald fra slamsugning kun kan lastes på en mudderpram. For det første transporterer en mudderpram ikke andre varettyper end forurenede slam fra slamsugning, og for det andet kan et ikke-specialiseret fartøj uden tekniske anordninger til slamsugning ikke transportere forurenede slam fra slamsugning, ligesom det i øvrigt ikke kan få de nødvendige tilladelser til at udføre transport af disse materialer.
- 46 Kommissionen har henvist til ansøgningen om udelukkelse og til kontraktudkastet med Hevoo samt gjort gældende, at sagsøgerne ikke har godtgjort, at *Josanne* var et specialiseret fartøj i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 4, stk. 6, i forordning nr. 718/1999.

Rettens bemærkninger

- 47 I medfør af artikel 4, stk. 6, i forordning nr. 718/1999 kan Kommissionen udelukke specialiserede fartøjer fra forordningens anvendelsesområde og følgelig

undtage ejerne fra det særbidrag, der er fastsat i nævnte forordning, såfremt det drejer sig om »specialiserede fartøjer«. Endvidere præciseres det, at disse fartøjer skal være »specielt og teknisk konstrueret til transport af én bestemt varetype«, og »teknisk uegnede til transport af andre varer; det skal være teknisk umuligt at transportere denne særlige varetype med fartøjer, der ikke er udstyret med særlige tekniske anordninger, og deres ejere skal skriftligt erklære, at ingen andre varer vil blive transporteret med deres fartøjer, så længe 'gammelt for nyt'-reglen gælder«.

48 Det skal derfor undersøges, om Kommissionen i det foreliggende tilfælde har anlagt en urigtig vurdering, idet den på grundlag af ansøgningen om udelukkelse og de vedlagte bilag har antaget, at sagsøgerne ikke har godtgjort, at *Josanne* var et specialiseret fartøj i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 4, stk. 6, i forordning nr. 718/1999.

49 Henset til, at den pågældende bestemmelse udgør en undtagelse, skal principperne om fortolkning og fordeling af bevisbyrden, som er nævnt ovenfor i præmis 33, anvendes i denne sammenhæng. Endvidere skal der kun tages hensyn til de omstændigheder, der forelå på det tidspunkt, da den anfægtede beslutning blev truffet.

50 For det første bemærkes, at det fremgår af ansøgningen om udelukkelse, at *Josanne* var egnet til at transportere sand og grus (jf. præmis 36 ovenfor). Det bemærkes dernæst, at det fremgik af kontraktudkastet med Hevoo, at *Josanne* skulle udføre »transport af påfyldningssand, påfyldningsjord, forurenede jord og forurenede slam fra slamsugning [...] fra forskellige udvindingspladser til forskellige bestemmelsessteder i Europa«, og at selskabet Hevoo BV skulle organisere »lastning og losning af fartøjet«.

51 På grundlag af disse oplysninger kunne Kommissionen med rimelighed slutte, at *Josanne* ikke var specielt og teknisk konstrueret til én bestemt varetype, men at

det derimod var muligt at transportere flere varetyper med dette fartøj. Selv om — som sagsøgerne har fremført — al affaldet fra slamsugning, der blev transporteret til nærmeste losningssted, skulle anses for at udgøre »én varetype« i henhold til artikel 4, stk. 6, i forordning nr. 718/1999, fremgår det ikke desto mindre af de udtryk, der er anvendt i kontraktudkastet med Hevoo, at *Josanne* ikke blot skulle transportere materialer, der suges op af vandet i forbindelse med slamsugningsarbejder, men også varer, der lastes på anden måde end ved sådanne operationer. Under disse omstændigheder kunne Kommissionen med rette fastslå, at disse forskellige materialer i alle tilfælde ikke kunne betragtes som »én varetype« i henhold til artikel 4, stk. 6, i forordning nr. 718/1999.

- 52 På grundlag af de oplysninger, som sagsøgerne fremsendte under den administrative procedure, kunne Kommissionen endvidere med rimelighed slutte, at *Josanne* var »teknisk uegne[t] til transport af andre varer«. Disse oplysninger kunne nemlig derimod snarere opfattes således, at *Josanne*, ud over slamsugningsarbejder, også var egnet til at udføre transport af forskellige varer, såsom sand, jord eller grus. Den omstændighed, som sagsøgerne har påberåbt sig, at *Josanne* økonomisk set var uegnet til at transportere andre varer, er ikke tilstrækkelig til at omstøde denne konklusion, eftersom det klart fremgår af artikel 4, stk. 6, i forordning nr. 718/1999, at udelukkelse ikke kan meddeles fartøjer, der er »teknisk uegnede« til at transportere andre varer.
- 53 Endelig kunne Kommissionen på grundlag af oplysningerne i ansøgningen om udelukkelse samt de vedlagte bilag med rette slutte, at *Josanne* heller ikke opfyldte betingelsen, hvorefter »det skal være teknisk umuligt at transportere denne særlige varetype med fartøjer, der ikke er udstyret med særlige tekniske anordninger«. Sagsøgerne har nemlig ikke bestridt, at materialer, som er nævnt i de foregående præmisser, også kan transporteres af ikke-specialiserede fartøjer.

54 Sagsøgerne har således ikke godtgjort, at Kommissionen har overskredet sine beføjelser ved på grundlag af sagsøgernes oplysninger at slutte, at *Josanne* ikke opfyldte betingelserne i artikel 4, stk. 6, i forordning nr. 718/1999 for udelukkelse af specialiserede fartøjer.

55 Dette anbringende kan derfor heller ikke tages til følge.

Anbringendet om tilsidesættelse af artikel 4, stk. 6, i forordning nr. 718/1999, idet Kommissionen ikke på behørig vis har hørt medlemsstaterne og de repræsentative organisationer for indlandsskibsfarten på fællesskabsplan

Sagsøgerens argumenter

56 Sagsøgerne har i stævningen anført, at ifølge den anfægtede beslutning har Kommissionen hørt den sagkyndige gruppe, som udtalte sig mod udelukkelsen. De har imidlertid henvist til, at den anfægtede beslutning hverken oplyser begrundelserne eller grundlaget for den sagkyndige gruppes udtalelse.

57 Som reaktion på de dokumenter, der var vedlagt svarskriftet, dvs. dels et uddrag af anmodningen om en udtalelse, som Kommissionen fremsendte til den sagkyndige gruppe den 16. oktober 2000, dels et uddrag af referatet fra den pågældende gruppes møde den 20. november 2000 (jf. denne doms præmis 13),

har sagsøgerne i replikken gjort gældende, at Kommissionen ikke på behørig vis har hørt den sagkyndige gruppe. De har for det første anført, at Kommissionen ikke til den sagkyndige gruppe har fremsendt hele ansøgningen om udelukkelse med de oplysninger, som den indeholdt, og for det andet, at den sagkyndige gruppes udtalelse er ubegrundet.

- 58 Kommissionen har svaret, at den i forbindelse med høringen af den sagkyndige gruppe den 16. oktober 2000 præcist beskrev indholdet af ansøgningen om udelukkelse, og at den udleverede konstruktionsplanen for *Josanne* til de medlemmer af den sagkyndige gruppe, som ønskede det.

Rettens bemærkninger

- 59 Hvad for det første angår klagepunktet vedrørende den omstændighed, at ikke hele ansøgningen om udelukkelse blev fremsendt til den sagkyndige gruppe, bemærkes, at selv om den sagkyndige gruppes udtalelse ikke er bindende for institutionen, er høringen af denne gruppe ikke desto mindre en væsentlig formforskrift, hvis tilsidesættelse kan påvirke lovligheden af den endelige beslutning, såfremt det godtgøres, at den manglende fremsendelse af visse væsentlige oplysninger har bevirket, at det rådgivende udvalg ikke kan afgive en udtalelse med fuld kendskab til sagen, dvs. uden risiko for at blive vildledt på et væsentligt punkt som følge af unøjagtigheder eller undladelser (jf. i konkurrencemæssig sammenhæng Rettens dom af 10.7.1991, sag T-69/89, RTE mod Kommissionen, Sml. II, s. 485, præmis 23, og af 6.10.1994, sag T-83/91, Tetra Pak mod Kommissionen, Sml. II, s. 755, præmis 37).

- 60 Selv om det i det foreliggende tilfælde er korrekt, at Kommissionen i forbindelse med høringen af den sagkyndige gruppe kun har fremsendt et sammendrag af

ansøgningen om udelukkelse til denne og ikke hele ansøgningen med bilag, har Kommissionen ikke desto mindre under retsmødet den 18. september 2002 bekræftet, at alle sagsakter vedrørende ansøgninger om udelukkelse i henhold til forordning nr. 718/1999 altid har været tilgængelige for medlemmer af den sagkyndige gruppe under dennes møder, og at det også var tilfældet i den foreliggende sag.

- 61 Retten har endvidere spurgt sagsøgerne, der har bevisbyrden, om, hvilke væsentlige oplysninger Kommissionen efter deres opfattelse ikke har fremsendt til den sagkyndige gruppe. De har i denne forbindelse begrænset sig til at henvise dels til det dokument, hvorom det i præmis 34 blev fastslået, at de ikke havde ført bevis for dets fremsendelse til Kommissionen sammen med deres ansøgning om udelukkelse, dels til en fortegnelse, vedlagt ansøgningen om udelukkelse, over navne på de virksomheder, med hvilke de påtænkte at udføre deres aktiviteter. De har præciseret, at medlemmerne af den sagkyndige gruppe burde vide, at det drejede sig om selskaber, der »i almindelighed« virkede på området for slamsugning. I denne forbindelse er det tilstrækkeligt at fastslå, at navnene på alle disse selskaber også var anført i selve ansøgningen om udelukkelse, og at medlemmerne af den sagkyndige gruppe derfor kunne konsultere den.
- 62 Hvad for det andet angår klagepunktet om manglende begrundelse af gruppens udtalelse, bemærkes, at en sådan mangel med hensyn til en udtalelse, der ikke er en bebyrdende retsakt, men kun en ikke-bindende retsakt, ikke indebærer, at den anfægtede beslutning bliver ulovlig. Det er nemlig kun i det omfang, hvor den anfægtede beslutning henviser til en sagkyndig udtalelse, der er ubegrundet, eller hvor denne beslutning ikke selv indeholder en selvstændig og tilstrækkelig begrundelse, at beslutningen mangler en begrundelse.
- 63 I det omfang sagsøgerne reelt forsøger at godtgøre, at den anfægtede beslutning mangler en begrundelse, idet den ikke angiver grundene til, at den sagkyndige gruppe udtalte sig imod den ansøgte udelukkelse, bemærkes, at for så vidt som

udtalelserne fra den pågældende sagkyndige gruppe ikke binder Kommissionen, eller der i det foreliggende tilfælde ikke er nogen uenighed mellem denne gruppe og Kommissionen, kan sagsøgerne ikke klage over, at Kommissionen ikke i detaljer har oplyst dem om den sagkyndige gruppes synspunkter.

- 64 Dette anbringende kan derfor heller ikke tages til følge.

Anbringenderne om tilsidesættelse af princippet om forbud mod forskelsbehandling og kontradiktionsprincippet

Parternes argumenter

- 65 I deres bemærkninger til de af Kommissionen fremlagte dokumenter efter retsmødet den 18. september 2002 angående dens beslutningspraksis i forbindelse med ansøgninger om udelukkelse af mudderpramme i de foregående år har sagsøgerne gjort gældende, at den anfægtede beslutning tilsidesætter princippet om forbud mod forskelsbehandling og kontradiktionsprincippet.
- 66 Efter deres opfattelse fremgår det af disse dokumenter, at egnetheden til at transportere varer også var blevet behandlet under den administrative procedure vedrørende andre mudderpramme, som svarede til *Josanne*, idet de rådede over et lignende udstyr. I modsætning til den foreliggende sag havde Kommissionens tjenestegrene behandlet ansøgningerne om udelukkelse for de andre mudder-

pramme meget grundigt. Nævnte tjenestegrene havde navnlig tilladt de pågældende parter at afgive supplerende oplysninger om fartøjerne og havde anmodet de kompetente nationale myndigheder om yderligere oplysninger for at sikre sig, at disse fartøjer ikke blev anvendt til transport af varer, og at de ansøgte udelukkelse følgerig kunne meddeles. Ifølge sagsøgerne var Kommissionen derfor forpligtet til at behandle ansøgningen for *Josanne* på samme måde. Hvad angår skrivelsen af 1. september 2000 har sagsøgerne under retsmødet den 30. januar 2003 gjort gældende, at den ikke var tilstrækkelig præcis og ikke indeholdt en udtrykkelig opfordring til at fremlægge supplerende oplysninger.

67 Kommissionen har understreget, at sagsøgerne ikke i deres stævning har gjort tilsidesættelsen af principperne om forbud mod forskelsbehandling og kontradiktion gældende. Efter Kommissionens opfattelse bør disse nye anbringender derfor afvises.

68 Kommissionen har anført, at disse anbringender under alle omstændigheder er ubegrundede. For det første har den gjort gældende, at *Josannes* sag ikke kan sammenlignes med sager vedrørende andre mudderpramme. Kommissionen er nemlig af den opfattelse, at i modsætning til ansøgningerne om udelukkelse vedrørende de andre fartøjer, var det på grundlag af de oplysninger, som sagsøgerne havde afgivet i *Josannes* tilfælde, åbenlyst, at dette fartøj ikke opfyldte betingelserne for udelukkelse, og for at dets ejere kunne fritages for betaling af det særbidrag, der er fastsat i forordning nr. 718/1999. For det andet har Kommissionen gjort gældende, at dens tjenestegrene ved skrivelse af 1. september 2000 erindrede sagsøgerne om betingelserne for at blive fritaget for betaling af det pågældende særbidrag og henledte deres opmærksomhed på, at udelukkelse ikke kunne meddeles på grundlag af de oplysninger, de havde til rådighed. Kommissionens tjenestegrene havde givet sagsøgerne mulighed for at gøre deres synspunkt gældende, inden der blev truffet en beslutning vedrørende ansøgningen om udelukkelse. Kommissionen har endvidere anført, at det foreliggende tilfælde kan sammenlignes med det, der gav anledning til Rettens dom af 13. december 1995 i sagen Windpark Groothusen mod Kommissionen (sag T-109/94, Sml. II, s. 3007, præmis 48), hvori det blev fastslået, at Kommissionen ikke i forbindelse med en ansøgning om finansiel støtte er forpligtet til at høre parterne, inden den udtaler sig om støttens tildeling.

Rettens bemærkninger

- 69 Hvad angår spørgsmålet om, hvorvidt anbringender kan antages til realitetsbehandling, bemærkes, at i medfør af artikel 48, stk. 2, i Rettens procesreglement må nye anbringender ikke fremsættes under sagens behandling, medmindre de støttes på retlige eller faktiske omstændigheder, som er kommet frem under retsforhandlingerne.
- 70 I det foreliggende tilfælde har sagsøgerne påberåbt sig de pågældende anbringender med udgangspunkt i de faktiske oplysninger, som Kommissionen fremlagde i forbindelse med en foranstaltning med henblik på sagens tilrettelæggelse, der blev besluttet af Retten under retsmødet den 18. september 2002, hvilke oplysninger de ikke har kunnet opnå kendskab til på anden måde.
- 71 Fremsættelsen af disse anbringender bør derfor tillades (jf. i denne retning Domstolens dom af 14.5.1998, sag C-259/96 P, Rådet mod De Nil og Impens, Sml. I, s. 2915, præmis 31, og af 15.10.2002, forenede sager C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P — C-252/99 P og C-254/99 P, Sml. I, s. 8375, præmis 369-378, og Rettens dom af 28.9.1999, sag T-141/97, Yasse mod EIB, Sml. Pers. I-A, s. 177, og II, s. 929, præmis 127).
- 72 Hvad angår spørgsmålet om, hvorvidt anbringendet om tilsidesættelse af princippet om forbud mod forskelsbehandling er velbegrundet, bemærkes, at dette princip kræver, at ensartede situationer ikke må behandles forskelligt, og forskellige situationer ikke behandles ens, medmindre en sådan behandling er objektivt begrundet (Rettens dom af 11.9.2002, sag T-13/99, Pfizer Animal Health mod Rådet, Sml. II, s. 3305, præmis 478).

- 73 Sagsøgerne har i det foreliggende tilfælde med rette anført, at det fremgår af de dokumenter, som Kommissionen har fremlagt, at Kommissionens tjenestegrene i de andre sager, hvor der for mudderpramme blev ansøgt om udelukkelse fra forordning nr. 718/1999 i årene forud for vedtagelsen af den anfægtede beslutning, behandlede sagsakterne mere indgående end i *Josannes* tilfælde, inden de ansøgte udelukkelse blev meddelt. De har nemlig — afhængig af sagen — opfordret de berørte parter til at fremkomme med supplerende oplysninger med hensyn til de omhandlede fartøjers udstyr samt deres anvendelse og/eller sendt anmodninger om yderligere oplysninger til de kompetente nationale myndigheder. I visse tilfælde har Kommissionens tjenestegrene også opfordret de pågældende myndigheder til at gennemføre en inspektion af fartøjet for at sikre rigtigheden af de afgivne oplysninger.
- 74 Det er endvidere korrekt, som sagsøgerne har anført, at ansøgningerne om udelukkelse vedrørende andre fartøjer i et vist omfang indeholder oplysninger, hvoraf det kan udledes, at disse fartøjer tillige kunne anvendes til transport af varer. Som svar på Rettens spørgsmål har Kommissionen selv medgivet, at den i begyndelsen var i tvivl om rigtigheden af de berørte parters påstande, og at det kun var de oplysninger, den modtog, som fjernede denne tvivl. Det fremgår endvidere af disse dokumenter, at Kommissionen for en del af disse fartøjers vedkommende meddelte den ansøgte udelukkelse, selv om den sagkyndige gruppe eller de kompetente nationale myndigheder havde rejst tvivl om, hvorvidt disse fartøjer opfyldte alle de fastsatte betingelser.
- 75 Det fremgår imidlertid klart af en omhyggelig sammenligning mellem de forskellige ansøgninger om udelukkelse for andre mudderpramme og sagsøgernes ansøgning om udelukkelse for *Josanne*, at selv om de andre ansøgninger, hvilket Kommissionen har medgivet, i et vist omfang kunne give anledning til tvivl med hensyn til, om fartøjerne kunne omfattes af udelukkelsen i forordning nr. 718/1999, indeholdt ingen af disse anmodninger, som tilfældet var for *Josanne* (jf. denne doms præmis 36-38 og 50-53), en række klare og tydelige indikationer på, at disse fartøjer, ud over slamsugning, tillige kunne anvendes til transport af forskellige varer.

- 76 I en sådan situation kan Kommissionen ikke kritiseres for, at den processuelt har behandlet ansøgningen om udelukkelse for *Josanne* anderledes end ansøgnin-gerne vedrørende de andre fartøjer. Anbringendet om tilsidesættelse af princippet om forbud mod forskelsbehandling kan derfor ikke tiltrædes.
- 77 Hvad angår spørgsmålet om, hvorvidt anbringendet om tilsidesættelse af kontradiktionsprincippet er velbegrunder, bemærkes, at det følger af fast retspraksis, at under enhver procedure, der iværksættes over for en person, og som kan munde ud i en retsakt, der er bebyrdende for den pågældende, er retten til kontradiktion et grundlæggende fællesskabsretligt princip, som skal overholdes, selv om der ikke er fastsat nogen bestemmelser vedrørende den pågældende procedure. Dette princip indebærer, at enhver person, der berøres af en bebyrdende afgørelse, skal have mulighed for at gøre sine synspunkter gældende, i det mindste i relation til de faktorer, Kommissionen har baseret sin afgørelse på til skade for den pågældende (jf. Rettens dom af 10.5.2001, forenede sager T-186/97, T-187/97, T-190/97 — T-192/97, T-210/97, T-211/97, T-216/97 — T-218/97, T-279/97, T-280/97, T-293/97 og T-147/99, Kaufring m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 1337, præmis 151-153 og den deri nævnte retspraksis).
- 78 I modsætning til, hvad Kommissionen har anført, kan den foreliggende sag ikke sammenlignes med den, der gav anledning til dommen i sagen Windpark Groothusen mod Kommissionen (jf. ovenfor, præmis 68). For det første drejede det sig i nævnte sag om en ansøgning, der var indgivet på den berørte persons initiativ, med henblik på at opnå finansiel støtte, mens sagsøgerne i det foreliggende tilfælde i medfør af forordning nr. 718/1999 skal betale et særbidrag og må anmode Kommissionen om fritagelse. For det andet blev den omtvistede beslutning i den nævnte sag truffet i en situation, hvor hundredevis af ansøgninger blev gennemgået. Som Kommissionen har bekræftet det under retsmødet den 30. januar 2003, var dette ikke tilfældet i den foreliggende sag.
- 79 I den foreliggende sag har Kommissionens tjenestegrene ved skrivelse af 1. september 2000 bekræftet modtagelsen af ansøgningen om udelukkelse og

henledt sagsøgernes opmærksomhed på betingelserne i forordning nr. 718/1999 for at blive udelukket. De har navnlig fremhævet den omstændighed, at i medfør af artikel 2, stk. 2, litra g), i forordning nr. 718/1999 er udelukkelse af materiel til slamsugning fra denne forordnings anvendelsesområde undergivet en betingelse om, at dette materiel »ikke benyttes til transport, jf. artikel 1 [i forordningen]« (fremhævet i originalen). De har endvidere præciseret, at en udelukkelse kun kunne meddeles »under forudsætning af, at mudderprammen udelukkende anvendes til slamsugningsvirksomhed, vedligeholdelse og udvinding af sand«. De har endelig sluttet, at »uden at foregribe resultatet af den igangværende undersøgelse fremgår det af de fremsendte dokumenter [...], at 'Josanne' ikke umiddelbart synes at opfylde de ovennævnte betingelser«.

80 Ved at reagere sådan har Kommissionen med tilstrækkelig klarhed og præcision tilkendegivet over for sagsøgerne, at oplysningerne i ansøgningen om udelukkelse samt dens bilag ikke kunne danne grundlag for at slutte, at Josanne udelukkende blev anvendt til slamsugningsarbejder, eftersom fartøjet også kunne anvendes til transport af varer, jf. artikel 1 i forordning nr. 718/1999.

81 For så vidt som sagsøgerne har hævdet, at skrivelsen af 1. september 2000 ikke indeholdt en udtrykkelig opfordring til at afgive yderligere oplysninger, bemærkes, at selv om de nationale myndigheder og fællesskabsmyndighederne i medfør af princippet om overholdelse af retten til kontradiktion pålægges visse proceduremæssige forpligtelser, indebærer princippet tillige, at den berørte skal udvise en vis agtpågivenhed. Er den berørte således af den opfattelse, at hans ret til kontradiktion ikke eller ikke i tilstrækkeligt omfang er blevet overholdt under den administrative procedure, påhviler det ham at træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre sig, at dette er tilfældet, eller i det mindste i tide at gøre den kompetente myndighed opmærksom herpå (Retten dom af 11.7.2002, sag 205/99, Hyper mod Kommissionen, Sml. II, s. 3141, præmis 59).

- 82 Det må derfor fastslås, at sagsøgerne, som erfarne erhvervsdrivende, er blevet opfordret til på meningsfuld vis at fremkomme med deres stillingtagen, inden den anfægtede beslutning blev truffet. Anbringendet om tilsidesættelse af kontradiktionsprincippet kan derfor heller ikke tages til følge.
- 83 Da ingen af de anbringender, der er blevet gjort gældende over for den anfægtede beslutning, er blevet taget til følge, bør Kommissionen frifindes i det hele.
- 84 Endvidere har de dokumenter, som parterne har fremlagt under retsmødet den 18. september 2002 (jf. ovenfor, præmis 18), efter Rettens opfattelse ikke betydning for afgørelsen af den foreliggende tvist.

Sagens omkostninger

- 85 I medfør af procesreglementets artikel 87, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da sagsøgerne har tabt sagen, pålægges det dem at betale sagens omkostninger i overensstemmelse med Kommissionens påstand herom.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RETTEN (Tredje Afdeling)

- 1) Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber frifindes.
- 2) Sagsøgerne bærer deres egne omkostninger og betaler Kommissionens omkostninger.

Lenaerts

Azizi

Jaeger

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 8. maj 2003.

H. Jung

Justitssekretær

K. Lenaerts

Afdelingsformand